

LEGE
pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. – Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.126-127, art.1001), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„Articolul 1. Noțiunea profesiei de avocat

(1) Profesia de avocat se exercită de persoana calificată și abilitată în conformitate cu legislația să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi.

(2) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonomă, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei. Activitatea avocatului nu este activitate de întreprinzător.”

2. La articolul 5 alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Orice persoana are dreptul să își aleagă în mod liber avocatul pentru a fi consultată și reprezentată de acesta în materie juridică.”

3. Articolul 7:

alineatul (1):

la litera c) cuvintele „în autoritățile administrației publice” se exclude;

la litera d) după cuvintele „relațiile cu” se completează cu cuvintele „autoritățile publice, notarii publici, executorii judecătorești și ”;

„(1¹) Acordarea asistenței juridice calificată prevăzută la alin. (1) lit.c) și lit.e) de către o persoană fizică sau juridică care nu are calitatea de avocat se pedepsește, dacă legea nu prevede altfel.”

se completează cu alineatele (3) – (5) cu următorul cuprins:

„(3) În procedura de acordare a asistenței juridice, avocații pot efectua următoarele acțiuni:

a) adevăresc copiile și extrasele din acte și certifică semnăturile de pe actele necesare pentru acordarea asistenței juridice;

b) transmit, contra recipisă, cererile persoanelor fizice și juridice adresate altor persoane fizice și juridice.

(4) Acțiunile specificate la alin.(3) se certifică prin semnătura și ștampila avocatului

(5) Acțiunile specificate la alin.(3) lit.a) nu pot fi efectuate de avocat pentru sine însuși, pentru membrii familiei, rude sau afini.”.

4. Se completează cu articolul 7¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 7¹. Calitatea serviciilor de asistență juridică
Asistența juridică acordată de avocat trebuie să corespundă bunelor practici profesionale în materie juridică, normelor materiale și procedurale și să rezulte dintr-o conduită profesională și corectă.”.

5. Articolul 8:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

„Articolul 8. Cerințe pentru exercitarea profesiei de avocat”

articolul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, capacitate deplină de exercițiu, licențiată în drept, se bucură de o reputație ireproșabilă și a fost admisă în profesie după susținerea examenului de calificare”;

alineatul (2) se exclude;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Persoanele care pînă la data primirii în profesia de avocat au îndeplinit funcția de judecător sau procuror timp de cel puțin 10 ani, precum și cele care dețin titlul de doctor în drept sînt scutite de examenul de admitere la stagiul și de efectuarea stagiului profesional.”;

la alineatul (6) cuvintele „pe care este imprimat numele, prenumele și numărul de înregistrare al licenței” se exclud.

6. Articolul 9:

alineatul (1) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) alte activități care lezează demnitatea și independența profesiei de avocat sau bunele moravuri.”;

la alineatul (2) cuvintele „înregistrat la biroul de avocați” se exclud.

7. Articolul 10 se exclude.

8. Articolul 11:

la alineatul (1) după cuvîntul „solicitantul” se completează cu cuvintele „care a susținut examenul de calificare”;

alineatul (2):

la litera b) cuvintele „biroului de avocați” se substituie cu cuvintele „unei forme de organizare a activității de avocat”

se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) încheierea contractului de asigurare de răspundere civilă.”.

9. La articolul 12:

în tot textul, cuvîntul „Baroului” se substituie cu cuvintele „Asociației

Barourilor” la cazul respectiv;

alineatul (1) se completează cu literele e) și f) cu următorul cuprins:

„e) pînă la achitarea sumei amenzii, de la termenul scadent prevăzut la art.49 alin.(1) lit.b¹);

f) în caz de lipsă a contractului de asigurare de răspundere civilă pînă în momentul încheierii contractului;”.

10. La articolele 13, 16, 24, 25, 58 în tot textul, cuvîntul „Baroului” se substituie cu cuvintele „Asociației Barourilor” la cazul respectiv.

11. Articolul 14 va avea următorul cuprins:

„Articolul 14. Avocatul stagiar

(1) Avocat stagiar poate fi cetățeanul Republicii Moldova, licențiat în drept, care are capacitate deplină de exercițiu și o reputație ireproșabilă, a promovat examenul de admitere la stagiul și care a încheiat cu unul dintre avocați contract de efectuare a stagiului profesional.

(2) Avocatul stagiar activează sub supravegherea avocatului îndrumător.

(3) Avocatului stagiar i se permite să acorde, contra plată, asistență juridică clientului în cadrul judecătoriilor, curților de apel și autorităților publice.

(4) Avocatul stagiar poartă răspundere personală pentru calitatea asistenței juridice acordată și răspunde disciplinar în ordinea prevăzută în capitolul VIII al prezentei legi.

(5) Avocatul stagiar se supune regimului fiscal aplicabil avocaților.

(6) Avocatul stagiar este obligat:

a) să achite taxa pentru efectuarea stagiului profesional, în mărimea stabilită de Congres;

b) să urmeze cursuri de formare inițială. Durata cursurilor de formare inițială nu poate fi mai mică decît 80 de ore în decursul stagiului profesional conform planului aprobat de Consiliul Asociației Barourilor;

c) să acorde asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică încheiat în modul prevăzut la art.52 alin.(1) din prezenta lege și validat de avocatul îndrumător;

d) să țină dosarul de asistență juridică;

e) să păstreze secretul profesional.

(7) Dosarele personale ale avocaților stagiarilor se păstrează de către Asociația Barourilor.”.

12. Articolul 15:

la alineatele (1) și (4) cuvintele „biroul de avocați” se substituie cu cuvintele „avocat” la cazul respectiv;

la alineatul (5) cuvintele „baza contractului încheiat între biroul de avocați și angajat” se substituie cu cuvintele „bază de contract”.

13. Se completează cu Capitolul II¹, cu următorul cuprins:

„Capitolul II¹ ADMITEREA ÎN PROFESIA DE AVOCAT

Articolul 16¹. Admiterea la stagiul profesional

(1) Admiterea la stagiul profesional se face în bază de examen, cu respectarea principiilor transparenței și egalității în drepturi. Modul de organizare a examenului de admitere la stagiul se stabilește în statutul profesiei.

(2) La examenul de admitere la stagiul, pot participa numai persoanele care întrunesc condițiile prevăzute de lege pentru exercitarea profesiei de avocat.

(3) Examenul de admitere la stagiul este organizat de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat.

(4) Rezultatele examenelor de admitere la stagiul sînt aprobate prin hotărîre de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat.

(5) Hotărîrea privind admiterea la stagiul profesional se adoptă și se comunică persoanei care a susținut examenul de admitere în termen de cel mult 10 zile de la data susținerii.

Articolul 16² Stagiul profesional

(1) Persoana care a promovat examenul de admitere la stagiul efectuează în mod obligatoriu un stagiul de pregătire profesională cu durata de 2 ani, timp în care are calitatea de avocat stagiar.

(2) Condițiile efectuării stagiului profesional, drepturile și obligațiile avocatului stagiar, ale avocatului îndrumător, precum și ale baroului față de aceștia sunt reglementate în statutul profesiei.

(3) Stagiul profesional se desfășoară în baza contractului încheiat între avocatul stagiar și avocatul îndrumător, înregistrat la Consiliul Baroului.

(4) Avocatul îndrumător trebuie să dispună de birou cu spațiu suficient pentru asigurarea stagiului profesional, să aibă o vechime în profesia de avocat de cel puțin 5 ani și să dispună de reputație ireproșabilă. Un avocat poate avea concomitent cel mult 2 avocați stagiați.

(5) Stagiul profesional se suspendă pe timpul serviciului militar sau al concentrării, în caz de lipsă motivată din profesie ori în caz de încetare a îndrumării profesionale fără culpa avocatului stagiar. Perioada de stagiul anterior efectuată se include în durata stagiului profesional.

(6) După efectuarea stagiului profesional, avocatul stagiar susține examenul de calificare. După expirarea a trei ani de la data finalizării stagiului profesional, avocatul stagiar poate participa la examenul de calificare cu condiția executării repetate a stagiului profesional cu o durată minimă de 3 luni.

Articolul 16³. Admiterea în profesie

(1) Pentru a fi admis în profesie, avocatul stagiar sau persoanele menționate la art.8 alin.(3) susțin, în fața Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, examenul de calificare.

(2) Persoana care nu a susținut examenul de calificare poate solicita admiterea repetată la examen după expirarea unui termen de șase luni de la primul examen. Avocatul stagiar respins de două ori la examenul de calificare va fi admis în profesie după efectuarea unui nou stagiul profesional, în condițiile art. 16¹ și 16².

(2) Modul de susținere a examenului de calificare se stabilește în statutul profesiei.

(3) Rezultatele examenelor de calificare sînt aprobate prin hotărîre de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat.

(4) Hotărîrea privind admiterea în profesia de avocat se adoptă și se comunică persoanei în termen de cel mult 10 zile de la data susținerii examenului de calificare.

Articolul 16⁴. Actele necesare pentru admiterea în profesie

(1) Pentru admiterea la stagiul profesional, solicitantul prezintă Comisiei de licențiere a profesiei de avocat următoarele acte:

- a) cererea de primire la examenul de admitere la stagiul;
- b) copia buletinului de identitate;
- c) copia diplomei de licențiat în drept;
- d) copia carnetului de muncă (în cazul în care există);
- e) cazierul judiciar;
- f) avizul avocatului care acceptă a fi îndrumător.

(2) Pentru admiterea la examenul de calificare, avocatul stagiar prezintă Comisiei de licențiere a profesiei de avocat:

- a) cererea de admitere la examenul de calificare;
- b) declarația sub jurămînt, la care se anexează chestionarul de evaluare a bunei reputații;
- c) raport de activitate întocmit de către avocatul stagiar conform cerințelor stabilite în statutul profesiei;
- d) referința eliberată de avocatul îndrumător;
- e) declarația despre faptul că în perioada stagiului profesional el nu a desfășurat activități incompatibile cu profesia de avocat, specificate la art.9;
- f) legitimația de avocat stagiar.

(3) Persoanele specificate la art.8 alin.(3), prezintă Comisiei de licențiere a profesiei de avocat actele menționate la alin.(1) lit.b) – lit.e), precum și:

- a) cererea de admitere la examenul de calificare;
- b) declarația sub jurămînt, la care se anexează chestionarul de evaluare a bunei reputații;
- c) scrisoare de motivație;
- d) copia diplomei de doctor în drept.

(4) Prezentarea unor acte ce conțin informații neveridice poate servi drept temei pentru refuzul de admitere în profesie și de eliberare a licenței.”.

14. Articolul 17:

la alineatul (2) cuvintele „,iar în cazul persoanelor specificate la art.8 alin.(3) - în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat în temeiul hotărîrii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat privind eliberarea licenței” se substituie cu cuvintele „depuneri cererii”;

la alineatul (4) cuvintele „instanța de judecată” se substituie cu cuvintele

„contencios administrativ”.

15. Articolul 18 și 19 se exclude.

16. Articolele 26 și 27 vor avea următorul cuprins:

„**Articolul 26.** Formele de organizare

(1) Profesia de avocat se exercită, la discreția fiecărui avocat, în una din următoarele forme:

- a) cabinetul avocatului;
- b) biroul asociat de avocați.

(2) Avocatul poate fi fondator doar al unui cabinet sau birou de avocați.

(3) Biroul asociat de avocați poate avea denumire. Denumirea cabinetului va include numele și prenumele avocatului.

(4) Dizolvarea cabinetului avocatului sau biroului asociat de avocați se efectuează în conformitate cu legislația civilă.

(5) Cabinetul avocatului sau biroul asociat de avocați țin registrul contractelor de asistență juridică încheiate de către avocați și avocații stagiaari cu clienții lor.

Articolul 27. Cabinetul avocatului

(1) În cabinet își exercită profesia un singur avocat (fondatorul cabinetului).

(2) Cabinetul avocatului activează și se prezintă în raporturile juridice ca persoană fizică.”.

17. La articolul 28 alineatul (3) cuvintele „,de ștampilă, pe care este imprimată denumirea completă a biroului, numărul sub care este înscris în registrul birourilor de avocați și data înregistrării” se substituie cu cuvintele „și de ștampilă”.

18. Articolul 29 va avea următorul cuprins:

„(1) Cabinetele avocaților și birourile asociate de avocați se înregistrează de către Ministerul Justiției în termen de cel mult o lună de la data prezentării următoarelor acte și informații:

- a) cererii de înregistrare;
- b) declarației de fondare a cabinetului avocatului sau a biroului asociat de avocați. Forma declarației se aprobă de către Ministerul Justiției;
- c) copiilor licențelor pentru exercitarea profesiei de avocat;
- d) copiilor actelor care confirmă adresa sediului cabinetului avocatului sau a biroului asociat de avocați;
- e) datelor de contact (număr de telefon, adresă electronică și poștală)
- f) confirmării privind notificarea Baroului de avocați despre intenția înregistrării.

(2) Înregistrarea cabinetelor avocaților și birourilor asociate de avocați se efectuează prin introducerea datelor în registrul ținut de Ministerul Justiției. Cabinetului avocatului sau biroului asociat de avocați i se eliberează un extras din

registru, care servește drept temelie pentru punerea la evidența fiscală, pentru confecționarea ștampilei și deschiderea conturilor bancare.

(3) Refuzul de înregistrare a cabinetului avocatului sau biroului asociat de avocați poate fi atacat în instanța de judecată.

(4) Avocatul este în drept să modifice forma de organizare a activității de avocat în condițiile prezentei legi.

(5) În caz de modificare a formei de organizare a activității de avocat, a numărului de avocați, în caz de schimbare a denumirii, sediului, reînregistrarea se efectuează în condițiile prezentului articol.”.

19. Capitolul VI va avea următorul cuprins:

„Capitolul VI ORGANELE DE AUTOADMINISTRARE ALE AVOCAȚILOR

Articolul 31. Organizarea și funcționarea organelor de autoadministrare ale avocaților

(1) Activitatea organelor de autoadministrare ale avocaților este organizată și funcționează în baza principiului autonomiei, în limitele competențelor prevăzute în prezenta lege.

(2) Alegerea organelor de conducere ale profesiei de avocat se face prin vot secret.

(3) Organele de conducere colegiale iau hotărâri prin vot deschis. Deliberările și votul constituie secret profesional.

Articolul 32. Asociația Barourilor din Republica Moldova

(1) Asociația Barourilor din Republica Moldova (în continuare Asociația Barourilor) este un organ profesional din care fac parte toate barourile de avocați din țară și are sediul în municipiul Chișinău.

(2) Asociația Barourilor este persoană juridică, are patrimoniu și buget propriu. Patrimoniul Asociației Barourilor poate fi folosit și în activități producătoare de venituri, în condițiile legii.

(3) Bugetul Asociației Barourilor se formează din:

- a) contribuțiile avocaților;
- b) taxele pentru examenele de admitere la stagiul și de calificare;
- c) taxele pentru înscriere la stagiul profesional;
- d) amenzile achitate de avocați în calitate de sancțiuni disciplinare;
- e) alte plăți neinterzise de lege.

(4) Modul de gestionare a mijloacelor acumulate în bugetul Asociației Barourilor se verifică o dată la 4 ani printr-un audit independent.

(5) Organele de conducere ale Asociației Barourilor sunt:

- a) Congresul;
- b) Consiliul Asociației Barourilor;
- c) Președintele Asociației Barourilor;
- d) Secretarul general.

(6) În cadrul Asociației Barourilor se constituie și funcționează:

- a) Comisia de licențiere a profesiei de avocat;
- a) Comisia pentru etică și disciplină;
- b) Comisia centrală de cenzori;
- c) Secretariatul.

Articolul 33. Congresul

(1) Congresul este constituit din delegați ai fiecărui barou, potrivit normei de reprezentare stabilite de statutul profesiei și din membrii Consiliului Asociației Barourilor.

(2) Congresul se întrunește anual în sesiune ordinară, la convocarea Consiliului Asociației Barourilor. La cererea a cel puțin unei treimi din numărul barourilor, Consiliul Asociației Barourilor este obligat să convoace Congresul în sesiune extraordinară.

(3) Convocarea Congresului se face cu cel puțin o lună înainte de data stabilită, prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și prin înștiințarea în scris a barourilor, cu plasarea pe pagina oficială de Internet a Consiliului Barourilor de Avocați a ordinii de zi și a materialelor ce urmează a fi examinate. Consiliile barourilor afișează data convocării și ordinea de zi la sediul baroului.

(4) Barourile sunt obligate să își aleagă delegații cu cel puțin 10 zile înainte de Congres.

(5) Congresul este legal constituit în prezența a doua treimi din numărul membrilor săi și adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor prezenți. Hotărârile Congresului pot fi contestate în modul stabilit de lege.

Articolul 33¹. Competența Congresului

Congresul are următoarele atribuții:

- a) analizează și aprobă raportul anual de activitate al Consiliului Asociației Barourilor;
- b) alege și revocă președintele Asociației Barourilor și membrii comisiei pentru etică și disciplină și a comisiei centrale de cenzori, dintre membrii săi, avocați cu o vechime de cel puțin 5 ani în profesie;
- c) elaborează propuneri pentru perfecționarea legislației;
- d) adoptă și modifică Codul deontologic al avocatului și statutul profesiei;
- e) aproba bugetul anual al Asociației Barourilor și execuția bugetara anuală a acestuia.
- f) stabilește cota de contribuție a avocaților la formarea bugetului Asociației Barourilor;
- g) stabilește quantumul taxei pentru efectuarea stagiului profesional;
- h) audiază și aprobă rapoartele anuale privind activitatea comisiilor Asociației Barourilor;
- i) adopta hotărâri privitoare la relațiile dintre barouri, perfecționarea pregătirii profesionale și respectarea regulilor deontologice ale profesiei;
- j) adoptă alte hotărâri referitoare la activitatea Consiliului Asociației

Barourilor, precum și hotărâri prevăzute de prezenta lege.

Articolul 34. Consiliul Asociației Barourilor

(1) Consiliul Asociației Barourilor este organul reprezentativ și deliberativ al barourilor din țară și asigură activitatea permanentă a Asociației Barourilor.

(2) Consiliul Asociației Barourilor este format din decanii Barourilor și delegații Barourilor, potrivit normei de reprezentare stabilite în statutul profesiei.

(3) Mandatul de membru al Consiliului Asociației Barourilor este de 4 ani. În cazul încetării mandatului unuia dintre ei, înlocuitorul său execută diferența de mandat.

(4) Consiliul Asociației Barourilor se întrunește lunar. Convocarea se face cu cel puțin 15 zile înainte de data ședinței, prin înștiințarea în scris a membrilor și cu plasarea pe pagina oficială de Internet a Consiliului Barourilor de Avocați a ordinii de zi și a materialelor ce urmează a fi examinate.

(5) La cererea a cel puțin unei treimi din numărul membrilor Consiliului Asociației Barourilor sau în situații excepționale, președintele Asociației Barourilor va convoca Consiliul în ședința extraordinară, în cel mult 10 zile de la data solicitării sau a evenimentului justificativ.

(6) Consiliul Asociației Barourilor lucrează în prezența a cel puțin doua treimi din numărul membrilor săi și adoptă hotărâri valabile cu votul majorității membrilor prezenți. Hotărârile Consiliului Asociației Barourilor pot fi contestate în modul stabilit de lege.

Articolul 34¹. Competența Consiliului Asociației Barourilor

Consiliul Asociației Barourilor are următoarele atribuții:

- a) asigură executarea hotărârilor Congresului;
- b) soluționează probleme privind exercitarea profesiei de avocat între sesiunile Congresului, cu excepția acelor care sunt date în competența Congresului;
- c) adoptă hotărâri în toate problemele privind pregătirea și perfecționarea profesională a avocaților; aprobă programul de instruire inițială pentru avocații stagiați și de instruire continuă pentru avocați, precum și lista instituțiilor care oferă servicii de instruire profesională;
- d) formulează recomandări privind relațiile dintre barouri;
- e) asigură caracterul unitar al examenelor de admitere la stagiul și de calificare;
- f) aprobă și publică bunele practici profesionale pentru avocați și mecanismul de asigurare a calității serviciilor de asistență juridică;
- g) aprobă forma unică a inscripțiilor pe ștampile avocaților și rechizitele antetului ținând cont de forma de organizare a activității de avocat;
- h) întocmește raportul anual de activitate și îl prezintă spre aprobare Congresului;
- i) aprobă contractele a căror valoare depășește suma de 50 mii lei;
- j) aprobă statele de funcție a secretariatului;
- k) anulează hotărârile barourilor pentru cauze de ilegalitate și examinează plîngerile și contestațiile făcute împotriva hotărârilor adoptate de Consiliile barourilor, în cazurile prevăzute de lege și de statutul profesiei;
- l) îndeplinește și alte atribuții prevăzute de lege.

Articolul 35. Președintele Asociației Barourilor

(1) Președintele Asociației Barourilor este ales pe un termen de 2 ani. Una și aceeași persoană poate fi aleasă președinte al Asociației Barourilor pentru cel mult două mandate consecutive.

(2) Președintele Asociației Barourilor are următoarele atribuții:

a) reprezintă Asociația Barourilor în relațiile cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate;

b) conduce ședințele Consiliului Asociației Barourilor;

c) semnează actele Consiliului Asociației Barourilor;

d) supraveghează relațiile dintre Asociația Barourilor și barouri, precum și relațiile dintre barouri;

e) acordă sprijin barourilor în relațiile lor cu autoritățile centrale și locale;

f) veghează la asigurarea condițiilor corespunzătoare de desfășurare a activității avocaților în instanțele judecătorești, organele de urmărire penală și autoritățile publice.

(3) În absență, sau la cerere, președintele Asociației Barourilor este înlocuit, de către vicepreședintele pe care îl desemnează în acest scop din membrii Consiliului Asociației Barourilor.

Articolul 36. Secretarul general

(1) Activitatea organizatorico-administrativă și economico-financiară a Asociației Barourilor se asigură de către Secretarul general.

(2) Secretarul general este angajat în funcție de Consiliul Asociației Barourilor, în bază de concurs, pe un termen de 5 ani, care poate fi prelungit o singură dată;

(3) Poate fi angajată în funcția de Secretar general, persoana care are studii economice sau juridice superioare și o vechime în activitate de cel puțin 5 ani.

(4) Modul de organizare a concursului pentru ocuparea funcției de Secretar general se stabilește în statutul profesiei.

(5) Secretarul general are următoarele atribuții:

a) răspunde pentru gestiunea economico-financiară a Asociației Barourilor;

b) încheie acorduri și contracte în numele Asociației Barourilor;

c) ordonează cheltuielile bugetare ale Asociației Barourilor;

d) organizează elaborarea, fundamentarea și prezentarea la Congres a proiectului bugetului anual al Asociației Barourilor;

e) prezintă Congresului raportul privind execuția anuală a bugetului Asociației Barourilor;

f) participă la ședințele Congresului și ale Consiliului Asociației Barourilor fără drept de vot;

g) elaborează proiectul agendei și pregătește materialele de lucru ale Congresului și Consiliului Asociației Barourilor, după consultarea cu ultimul;

h) angajează personalul secretariatului și conduce activitatea acestuia;

i) organizează ținerea evidenței tuturor imobilelor din proprietatea sau administrarea Asociației Barourilor, precum și a celorlalte bunuri aflate în

patrimoniul acestuia;

j) îndeplinește și alte atribuții la indicația Consiliului Asociației Barourilor.

(6) Funcția de Secretar general este remunerată. Mărimea remunerării este stabilită de Consiliul Asociației Barourilor.

(7) Pe perioada mandatului, Secretarul general nu este în drept să cumuleze alte funcții sau activități remunerate, cu excepția celor științifice și didactice.

Articolul 37. Comisiile Asociației Barourilor

(1) Activitatea comisiilor Asociației Barourilor este organizată de președinții acestora, aleși la ședințele comisiilor din membri lor. Membrii comisiilor Asociației Barourilor se aleg pe un termen de 4 ani.

(2) Comisiile Asociației Barourilor convoacă ședințe ori de câte ori este necesar, dar cel puțin o dată în lună.

(3) Comisiile Asociației Barourilor decid independent asupra modului de desfășurare a ședințelor (ședințe deschise sau închise).

(4) La ședințele comisiilor Asociației Barourilor pot fi invitați reprezentanți ai cabinetelor, birourilor și asociațiilor de avocați, precum și alte persoane.

(5) Hotărârile comisiilor Asociației Barourilor se adoptă cu votul majorității simple a membrilor săi și sînt executorii pentru toți avocații.

Articolul 37¹. Comisia de licențiere a profesiei de avocat

(1) Comisia de licențiere a profesiei de avocat este compusă din 11 membri, aleși în bază de concurs, dintre care 8 avocați cu o vechime de cel puțin 5 ani în profesie și 3 profesori titulari.

(2) Concursul pentru alegerea membrilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat se organizează de o comisie specială, numită în acest sens de Consiliul Asociației Barourilor. Modul de organizare a concursului se stabilește în statutul profesiei.

(3) Comisia de licențiere a profesiei de avocat:

a) adoptă hotărârile privind admiterea la examene;

b) organizează examenele de admitere la stagiul și de calificare;

c) aprobă rezultatele examenelor de admitere la stagiul și adoptă hotărîrea privind admiterea la stagiul profesional.

d) aprobă rezultatele examenelor de calificare și adoptă hotărîrea privind admiterea în profesie.

(4) Hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat pot fi contestate în instanța de judecată în partea ce ține de procedura de organizare a examenelor. Nu poate fi contestat în instanța de judecată calificativul acordat.

Articolul 37². Comisia pentru etică și disciplină

(1) Comisia pentru etică și disciplină este compusă din 11 avocați, dintre care șase sunt aleși de Congres, iar cinci sînt delegați de Barouri.

(2) Comisia pentru etică și disciplină:

a) examinează plîngerile privind acțiunile avocaților și avocaților stagiați;

b) analizează cazurile de încălcare de către avocați și avocații stagieri a disciplinei și a normelor de etică profesională;

c) intenționează proceduri disciplinare în privința avocaților și avocaților stagieri;

d) adoptă decizii corespunzătoare în procedura disciplinară;

e) aprobă modelul declarației sub jurământ și a chestionarului de evaluare a bunei reputații.

(3) Membrii Comisiei pentru etică și disciplină sînt obligați să păstreze secretul profesional și să nu divulge informația aflată în procesul procedurii disciplinare intentate.

(4) Comisia pentru etică și disciplină exercită și alte atribuții delegate de Asociația Barourilor.

Articolul 37³. Comisia centrală de cenzori

(1) Comisia de cenzori este aleasă în componența a 5 avocați, delegați de fiecare Barou.

(2) Comisia de cenzori exercită controlul activității economico-financiare a Asociației Barourilor și se subordonează Congresului.

Articolul 38. Secretariatul

În exercitarea atribuțiilor, organele de autoadministrare ale avocaților sunt asistate de personalul secretariatului. Condițiile de angajare și atribuțiile personalului din secretariat se stabilește în statutul profesiei.

Articolul 39. Baroul

(1) Baroul se constituie și funcționează numai în cadrul Asociației Barourilor potrivit prezentei legi. Constituirea de barouri și funcționarea în afara Asociației Barourilor este interzisă. Actele de constituire și de înregistrare ale acestora sunt nule.

(2) Baroul activează în circumscripția unei Curți de Apel. Din componența Baroului fac parte toți avocații din respectiva circumscripție.

(3) Sediul Baroului este în localitatea de reședință al Curții de Apel.

(4) Baroul are personalitate juridică, patrimoniu și buget propriu.

(5) Patrimoniul baroului poate fi folosit în activități producătoare de venituri, în condițiile legii.

(6) Organele de conducere ale baroului sunt:

a) Adunarea generală;

b) Consiliul Baroului;

c) Decanul.

(7) În cadrul Baroului se constituie și funcționează Comisia de cenzori, după caz, aparatul tehnic-administrativ.

Articolul 40. Adunarea generală

(1) Adunarea generală este formată din toți avocații înscriși în Lista membrilor Baroului.

(2) Adunarea generală ordinară se întrunește anual, în primul trimestru, la convocarea Consiliului Baroului. Convocarea se face cu cel puțin o lună înainte de data stabilită, prin înștiințarea în scris a membrilor Baroului și prin afișare la sediul Baroului a ordinii de zi.

(3) Adunarea generală extraordinară poate fi convocată de Consiliul Baroului sau de Comisia de cenzori ale Baroului. La cererea a peste o treime din totalul membrilor baroului, Consiliul este obligat să convoace Adunarea generală extraordinară în termen de cel mult 10 zile de la primirea cererii.

(4) Ședința Adunării generale este condusă de Decan.

(5) Adunarea generală este legal constituită cu participarea majorității membrilor săi.

(6) În cazul în care numărul legal nu este întrunit, Consiliul Baroului stabilește o noua Adunare generală în termen de cel mult 10 zile. Adunarea generală convocată în aceste condiții este legal constituită cu participarea a cel puțin o treime din numărul total al membrilor săi.

(7) Adunările generale de alegere a organelor de conducere a Baroului sunt legal constituite în prezența majorității membrilor Baroului.

(8) Hotărârile Adunării generale se iau cu votul majorității membrilor prezenți.

Articolul 40¹. Competența Adunării generale

Adunarea generala are următoarele atribuții:

a) stabilește măsuri pentru exercitarea profesiei în Baroul respectiv, în limitele legii și ale statutului profesiei;

b) alege și revocă Decanul, membrii Consiliului Baroului și membrii Comisiei de cenzori;

c) alege delegații baroului la Congres și în componența Consiliului Asociației Barourilor;

d) desemnează delegați în componența Comisiei pentru etică și disciplină și Comisia centrală de cenzori;

e) stabilește cota de contribuție a avocaților la formarea bugetului Baroului;

f) aprobă bugetul Baroului;

g) hotărăște asupra numirii unui auditor independent pentru exercitarea controlului activității economico-financiare a Consiliului Baroului.

Articolul 41. Consiliul Baroului

(1) Consiliul Baroului este format din cel mult 9 membri, aleși pe o perioada de 4 ani. Decanul se include în acest număr.

(2) Consiliul Baroului se convoacă ori de câte ori este necesar, dar cel puțin o dată în lună.

(3) Consiliul Baroului are următoarele atribuții:

a) adoptă hotărâri pentru aplicarea și respectarea prevederilor prezentei legi și ale statutului profesiei;

b) execută hotărârile Congresului, Consiliului Asociației Barourilor și ale Adunării generale;

- c) sesizează Comisia pentru etică și disciplină a Asociației Barourilor pentru organizarea controlului profesional, disciplinar și deontologic al avocaților;
- d) accepta donațiile și legatele făcute baroului;
- e) aprobă statul de funcții și angajează personalul baroului;
- f) întocmește proiectul bugetului anual al Baroului, pe care îl prezintă spre aprobare Adunării generale;
- g) administrează patrimoniul Baroului;
- h) prezintă anual Adunării generale, spre aprobare, raportul de activitate a Consiliului Baroului și raportul de gestionare a patrimoniului baroului;
- i) anual, dar nu mai târziu de 25 decembrie, face publică Lista membrilor Baroului prin afișare la sediul Baroului și pe pagina oficială de Internet a Consiliului Asociației Barourilor;
- j) îndeplinește alte atribuții prevăzute de lege.

(4) Consiliul Baroului adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor aleși în Consiliu. Hotărârile Consiliului Baroului pot fi contestate în modul stabilit de lege.

Articolul 42. Decanul

(1) Decanul Baroului este ales pentru un mandat de 2 ani și poate fi reales o singură dată.

(2) Decanul de drept asigură conducerea Consiliului Baroului.

(3) Decanul exercită următoarele atribuții:

a) reprezintă Baroul în raporturile acestuia cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate;

b) convoacă și prezidează ședințele Consiliului Baroului;

c) ordonează cheltuielile Baroului;

d) angajează personalul aparatului tehnic-administrativ și conduce activitatea acestuia;

e) îndeplinește alte atribuții prevăzute de lege sau date în competența sa.

(4) În cazul lipsei temporare sau imposibilității de exercitare a atribuțiilor, Decanul va desemna un membru al Consiliului Baroului, care va asigura interimatul.”.

20. La articolul 43 cuvintele „conduce numai de lege” se substituie cu cuvintele „supune numai legii, statutului profesiei și Codului deontologic al avocatului”.

21. Articolul 44:

la alineatul (1) se completează cu o nouă propoziție cu următorul cuprins:

„Statul asigură respectarea și protejarea libertății în exercitarea profesiei de avocat, fără discriminare și fără intervenții nejustificate din partea autorităților sale sau a publicului.”;

la alineatul (2) cuvintele „cu sancțiunea Procurorului General, adjuncților lui sau” se exclud;

la alineatul (4) cuvântul „Baroului” se substituie cu cuvintele „Asociației Barourilor”;

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„Instanța de judecată și organele de urmărire penală asigură avocatului spațiu pentru exercitarea atribuțiilor profesionale în incinta instituțiilor respective.”.

22. La articolul 45 alineatul (8):

cuvântul „Baroului” se substituie cu cuvintele „organelor de autoadministrare ale avocaților”;

la literele: a), c) și d) cuvântul „Baroului” se substituie cu cuvintele „de autoadministrare ale avocaților”;

la litera b) cuvântul „Baroului” în primul caz se substituie cu cuvintele „de autoadministrare ale avocaților”, iar în cel de-al doilea caz, cuvântul „Baroului” se substituie cu cuvântul „acestora”.

23. Articolul 46:

alineatul (1):

se completează cu literele b¹) – b²) cu următorul cuprins:

„b¹) să dispună de spațiu pentru acordarea asistenței juridice;

b²) să pledeze pentru realizarea liberului acces la justiție, pentru un proces echitabil și într-un termen rezonabil;”

se completează cu literele d) - f) cu următorul cuprins:

„d) să țină dosarul de asistență juridică;

e) să urmeze anual cursuri de formare profesională continuă în volum de cel puțin 40 de ore conform planului aprobat de Consiliul Asociației Barourilor, după care va prezenta un raport;

f) să informeze Ministerul Justiției și Consiliul Asociației Barourilor, în termen de cel mult 10 zile, despre schimbarea datelor de contact ori a sediului cabinetului sau a biroului”;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) În cadrul organelor de autoadministrare ale avocaților, avocatul:

a) participă la lucrările Congresului și a Adunării generale;

b) varsă la timp contribuțiile în bugetul Baroului și Asociației Barourilor;

c) îndeplinește unele misiuni ale organelor de autoadministrare ale avocaților, dacă aceasta nu prejudiciază exercitarea profesiei sale.”.

24. Articolul 48:

la alineatul (2) cuvintele „unui birou de avocați” se substituie cu cuvântul „Baroului”;

se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins:

„(6¹) Decizia Comisiei pentru etică și disciplină se face publică.”.

25. Articolul 49:

alineatul (1) se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) amenda de la 1000 la 3000 lei, care se face venit la bugetul Asociației Barourilor. Plata amenzii se face în termen de 30 zile de la data emiterii deciziei privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de amendă;”;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Decizia Comisiei pentru etică și disciplină privind aplicarea sancțiunii disciplinare poate fi contestată în ordinea contenciosului administrativ.”.

26. La articolul 50 alineatul (1) sintagma „au trecut 6 luni” se substituie cu cuvintele „a expirat un an”.

27. La articolul 51 cuvintele „biroului de avocați sau al asociației de avocați” se substituie cu cuvântul „Baroului”.

28. Articolul 52:

la alineatul (1) cuvintele „și înregistrat la biroul de avocați” se exclud;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Împuternicirile avocatului se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.”;

alineatul (3) se exclude.

29. Se completează cu articolul 52¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 52¹.** Asigurarea de răspundere civilă

(1) Pentru a asigura repararea prejudiciului material cauzat în procesul exercitării profesiei, avocatul este obligat să încheie, în condițiile legii, contract de asigurare de răspundere civilă.

(2) Suma minimă asigurată pentru un an de activitate se stabilește de Consiliul Asociației Barourilor”.

30. Articolul 53 va avea următorul cuprins:

„(1) Avocatul este obligat să poarte robă în fața instanțelor judecătorești.

(2) Modelul robei se aprobă de către Consiliul Asociației Barourilor.

(3) Purtarea robei în afara incintei instanței judecătorești este interzisă, cu excepția cazurilor în care avocatul este delegat de organele Baroului să reprezinte profesia într-o ocazie care impune această ținută.”.

31. Articolul 56 va avea următorul cuprins:

(1) Este interzis avocatului ca, nemijlocit, sau prin intermediul unei alte persoane, să folosească procedee incompatibile cu demnitatea profesiei în scopul dobândirii clientelei.

(2) Se interzice avocatului să folosească mijloace de reclamă sau de publicitate în scopul menționat la alin.(1).

(3) Asociația Barourilor stabilește cazurile și măsura în care avocatul poate informa publicul cu privire la exercitarea profesiei sale.

32. Articolul 57:

litera c) cuvintele „a birourilor” se substituie cu cuvântul „avocatului”;

se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) înregistrează și ține registrul cabinetelor avocaților și birourilor asociate de

avocați”.

Articolul II. – Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225-XV din 30 mai 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.111–115, art.451), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 75:

la alineatul (1) cuvintele „reprezentanți” și „reprezentant” se substituie în ambele cazuri cu cuvântul „avocat”;

la alineatul (2) cuvintele „reprezentanții lor” se substituie cu cuvintele „alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice sau de avocați”.

2. Articolul 76 se exclude.

3. Articolul 78 se exclude.

4. Articolul 80:

titlul se completează cu cuvintele „și avocatului”;

la alineatul (1) după cuvântul „reprezentantului” se completează cu cuvintele „persoanei juridice”;

alineatul (2) se exclude;

alineatul (5) se exclude;

la alineatul (7) „ordin scris, eliberat de Baroul de avocați, sau prin alt act prevăzut de lege” se substituie cu cuvintele „mandat, eliberat de reprezentat și certificat, în modul stabilit de lege, de biroul de avocați”;

alineatul (8) se exclude.

5. Articolul 81:

în titlu după cuvântul „reprezentantului” se completează cu cuvintele „și avocatului”;

în text, după cuvintele „acordă reprezentantului” se completează cu cuvintele „sau avocatului”, iar cuvintele „eliberată de reprezentat” se substituie cu cuvintele „eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului”.

6. Articolul 96 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă a fost reprezentată în judecată de un avocat.”.

7. La articolul 97 alineatul (4) cuvântul „reprezentantului” se substituie cu

cuvântul „avocatului”.

Articolul III. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6, art.15), cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Se completează cu articolul 54¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 54¹**. Exercițarea fără drept a unei profesii sau activități

Exercițarea, fără drept, a unei profesii sau activități pentru care este obligatorie deținerea unei autorizații sau exercițarea acestora în alte condiții decât cele stabilite, dacă legea prevede că aceste acțiuni sunt ilicite,

se pedepsește cu amendă de la 200 la 400 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 100 la 240 de ore.”.

2. La articolul 396 alineatul (1) după sintagma „la art.” se completează cu cifra „54¹”.

Articolul IV. - Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării, cu excepția:

a) punctului 3 din Articolul I, în partea ce ține de completarea articolului 7 din Legea cu privire la avocatură cu alineatul (1¹) și prevederilor Articolului II și Articolului III, care vor intra în vigoare începând cu 1 ianuarie 2012;

b) punctului 31 din Articolul I referitor la expunerea în redacție nouă a articolului 53 din Legea cu privire la avocatură, care va fi pus în aplicare după crearea condițiilor corespunzătoare, dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2011.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi, denumirea „Baroul Avocaților” se substituie cu denumirea Asociația Barourilor. Actualele organe de conducere ale Baroului Avocaților își vor îndeplini în continuare atribuțiile, potrivit legii pe întreaga durată a mandatului pentru care au fost alese.

(3) În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Asociația Barourilor:

a) va convoca Adunarea generală a avocaților din circumscripțiile Curților de apel pentru crearea Barourilor de avocați.

b) va transmite Ministerului Justiției dosarele birourilor de avocați înregistrate.

(4) După constituire, dar nu mai târziu de 3 luni de la această dată, Barourile vor alege organele de conducere și vor adopta actele necesare bunei funcționări.

(5) Consiliul Asociației Barourilor în termen de cel mult 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și aproba statutul profesiei de avocat. Statutul profesiei va fi publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(6) Capitolul II¹ din Legea cu privire la avocatură, va fi pus în aplicare, după cum urmează:

a) avocații stagiați, care pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi, au înregistrat la Consiliul Baroului contractul de efectuare a stagiului profesional, vor susține examenul de calificare la expirarea duratei stagiului profesional;

b) pînă la intrarea în vigoare a statutului profesiei, se vor aplica prevederile

Regulamentului privind modul de susținere a examenului de calificare pentru admiterea în profesia de avocat și Regulamentului privind condițiile de efectuare a stagiului profesional, adoptate de Congresul Avocaților din Moldova la 23 martie 2007.

**PREȘEDINTELE
PARLAMENTULUI**

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Subliniind rolul fundamental pe care îl au avocații în asigurarea protecției drepturilor omului și a libertăților fundamentale și aspirând spre crearea unui sistem echitabil de administrare a justiției, care să garanteze independența avocaților în exercitarea profesiei fără restricții nejustificate și fără a face obiectul unor influențe, sugestii, presiuni, amenințări sau imixțiuni, constatăm necesitatea revizuirii cadrului normativ, care reglementează organizarea și funcționarea instituției avocaturii.

Odată cu aprobarea în anul 2002 a Legii nr. 1260-XV cu privire la avocatură, Republica Moldova a pășit sigur pe calea edificării unui stat de drept și conformării cu recomandările Consiliului Europei și altor organisme internaționale. Totuși, luând în considerație dinamismul modificărilor în societate și tendințele moderne de dezvoltare, cadrul legislativ al oricărui stat este supus influențelor și schimbărilor în vederea reglementării raporturilor care apar în societate. Acest lucru este caracteristic și cadrului normativ existent în materie de organizarea a profesiei de avocat și de prestare a serviciilor de asistență juridică calificată, care pe alocuri comportă neconcordanțe și situații de confuzie. Chiar și după implementarea unor recomandări ale experților Consiliului Europei din anii 2002, 2005, 2008 și 2009, legislația necesită perfecționare.

În scopul elaborării propunerilor de reformare a instituției avocaturii, Ministrul justiției a creat, prin Ordinul nr. 376 din 6 octombrie 2009 un grup de lucru din reprezentanții Ministerului Justiției, Baroului Avocaților din Moldova, Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, Biroului asociat de avocați „Avocații publici” și Programului Drept al Fundației Soros-Moldova.

În lucrările sale, Grupul de lucru a fost asistat de Programul Comun al Consiliului Europei și Comisiei Europene privind sporirea independenței, transparenței și eficienței justiției în Republica Moldova și Misiunea Norvegiană de Experți pentru Promovarea Supremației Legii în Moldova.

Urmare a analizei cadrului normativ relevant și reieșind din dificultățile practice, Grupul de lucru a identificat câteva domenii problematice ce afectează instituția avocaturii, unele din ele fiind vitale pentru exercitarea profesiei de avocat, precum: reprezentarea în instanțele judecătorești; actele de reprezentare; organizarea organelor de autoadministrare ale avocaților; calitatea serviciilor juridice; admiterea în profesie; statutul avocatului stagiar; instruirea avocatului; responsabilitatea avocaților față de clienți și asigurarea avocaților; garanțiile profesiei de avocat.

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative urmărește consolidarea instituției avocaturii, prin revizuirea Legii nr.1260-XV cu privire la avocatură și altor acte normative (Codul de procedură Civilă, Codul penal), întru schimbarea viziunii de ansamblu asupra rolului avocaturii și organizarea profesiei de avocat.

La elaborarea propunerilor de modificare a legislației s-a ținut cont de Recomandarea Nr.(2000)21 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind libertatea de exercitare a profesiei de avocat care stabilește principiile de exercitare a profesiei într-un stat de drept, precum și de recomandările Consiliului Europei formulate în expertizele asupra Legii avocaturii. Concomitent, fiecare membru al Grupului de lucru a prezentat propunerile și viziunile sale asupra problemelor invocate, care au fost discutate în cadrul ședințelor de lucru.

1. Definirea profesiei de avocat

În articolul 1 al Legii nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură se definește noțiunea de avocatură, criticată de experții Consiliului Europei, întrucât aceasta face referință la o „*instituție de drept independentă a societății civile*”, recomandând formularea unei definiții mai generale, dar comprehensivă, a noțiunii de avocat. În pct.1 al Art. I din proiectul Legii, este definită, conform Recomandării Nr.(2000)21 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei noțiunea de avocat, după cum urmează:

„Avocatul este persoana calificată și abilitată în conformitate cu legislația să pledeze, să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi.”

Având în vedere faptul că avocatul este liber profesionist, activitatea desfășurată de acesta nu poate fi numită „avocatură”, dar reprezintă o profesie, fapt care ne determină să scoatem în evidență caracteristicile ce definesc această profesie nobilă, precum: este o profesie liberă, independentă, cu organizare și

funcționare autonomă.

2. Reprezentarea în instanța judecătorească

Reprezentarea este o instituție indispensabilă procesului civil, importanța și necesitatea căreia nu poate fi disputată. Cu toate acestea modalitatea practică de funcționare a instituției reprezentării în procedura civilă a deviat de la rațiunea inițială, generând în consecință formarea unui sistem bine organizat de quasi-avocatură, plasat în afara oricărui control din partea autorităților statului. Acest sistem acoperă la ora actuală majoritatea absolută a cauzelor civile. În aceste cauze asistența juridică este oferită în baza procurilor de reprezentare de către persoane, care nu au calitatea de avocat, despre calificarea și gradul de responsabilitate a căroră nu se cunoaște nimic. Oricum, aceste persoane sunt remunerate pentru serviciile care le acordă, în lipsa vreunei înregistrări sau licențieri pentru asemenea gen de activitate. Această stare de lucruri a generat apariția unor circuite financiare impunătoare plasate în afara evidențelor fiscale, indirect favorizând lipsa de transparentă și corupția în instanțele judecătorești.

Prezentul proiect de Lege nu urmărește scopul de a lichida sau de a diminua utilizarea instituției reprezentării, ci de a determina utilizarea acesteia conform rațiunii date de legiuitor, descurajând în asemenea mod practica de acordare a asistenței juridice în cauzele civile de către persoane, activitatea căroră nu este guvernată de standarde deontologice și profesionale necesare pentru asemenea activități.

Potrivit legii Nr.1260-XV din 19 iulie 2002, avocatura este o instituție menită să asigure pe bază profesională, acordarea de asistență juridică calificată persoanelor fizice și juridice, în scopul apărării drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, precum și al asigurării accesului la înfăptuirea justiției.

Dacă în materie penală legislația și funcționarea în practică a procesului de acordare asistenței juridice întrunește condițiile cerute de lege și standardelor europene, în materie civilă s-a instaurat o confuzie datorită reglementării inadecvate a instituției reprezentării. În majoritatea cazurilor civile, instituția reprezentării este folosită *de facto* pentru desfășurarea unor activități tipice de avocatură de către persoane care nu dețin autorizația necesară. Obținerea dreptului de a acorda asistență juridică în procedurile judiciare, este condiționată de o serie de condiții, cum ar fi: licențierea în drept, petrecerea stagiului profesional, susținerea examenului de calificare pentru admiterea în profesie de avocat.

Spre deosebire de avocați, persoanele care participă în calitate de reprezentanți în instanțele de judecată nu sunt obligați să întrunească careva condiții, cu excepția capacității de exercițiu. Codul de Procedură Civilă nu instituie nici o exigență pentru reprezentant din punct de vedere a calificării profesionale, nu este necesar nici măcar

ca reprezentantul în cauzele civile să aibă studii superioare, nici juridice. Această stare de fapt afectează grav calitatea actului de justiție, or este *apriori* imposibil ca o persoană necalificată să poată acorda o asistență calitativă în materie civilă.

În același context, Rec (2000)21, sugerează statelor de a *întreprinde toate măsurile necesare pentru a se garanta că instruirea juridică și un înalt nivel al moralității să fie precondiție pentru accesul la profesia de avocat și pentru a se asigura instruirea continuă a avocaților*. Deși în fapt reprezentanții în cauzele civile exercită atribuții specifice avocatului, activitatea lor nu este guvernată de careva cerințe etice sau profesionale. În consecință, este subminată obligația pozitivă a statului de a asigura calitatea în procesul de acordare a asistenței juridice în procedurile judiciare.

Pentru o justiție funcțională este necesar ca procesul de acordare a asistenței juridice în cauzele civile să fie guvernat de o serie de standarde etice și deontologice. În acest sens, Legea cu privire la avocatură instituie o serie de mecanisme de control menite să asigure anumite standarde de etică profesională după cum urmează:

- existența Comisiei pentru etică și disciplină care examinează plângerile privind acțiunile avocaților și cazurile de încălcare de către avocați a disciplinei și a normelor de etică profesională;

- Comisia pentru etică și disciplină are dreptul de a intenta proceduri disciplinare în privința avocaților și de a adopta hotărâri corespunzătoare în această procedură;

- În baza deciziei Comisiei pentru etică și disciplină pot fi aplicate sancțiuni avocaților, inclusiv și retragerea Licenței pentru exercitarea profesiei de avocat;

Toate aceste garanții nu se extind asupra reprezentanților în procesul civil care *de facto* exercită atribuții de avocat. La ora actuală nu există nici o posibilitate legală de a impune respectarea normelor etice, deontologice și disciplinare pentru persoane care nu dețin calitatea de avocat. Deoarece activitatea acestor persoane (care practică în fapt avocatura), nu este plasată în cadrul legal, este imposibil de a le sancționa sau de a le impune să respecte anumite norme de conduită.

Potrivit legislației fiscale și legii cu privire la avocatură, avocații au obligația de a achita următoarele impozite și taxe: fondul social; asigurări medicale; impozit pe venit; cotizația de membru al organului profesional al avocaților.

Spre deosebire de avocați, persoanele care participă în procedurile civile în baza procurii, deși prestează exact aceleași servicii, nu achita impozite, iar veniturile lor nu figurează în nici o evidență fiscală sau contabilă.

Potrivit estimărilor Baroului Avocaților, în majoritatea cauzelor civile, asistența juridică este oferită în baza procurii de reprezentare, de către persoane

care de regulă nu dețin calitatea de avocat.

Această situație, pe de o parte submină veniturile la bugetul de stat, pe de altă parte, submină buna funcționare a instituției avocaturii.

Justițiabilii în mod normal nu fac distincția avocat sau reprezentant în bază de procură, deoarece aceștia sunt admiși în procesul civil și exercită aceleași funcții de acordare a asistenței juridice. Cu toate acestea, plângerile privind calitatea și iresponsabilitatea reprezentanților sunt depuse la autoritățile care țin de avocatură.

Lipsa unui cadru legislativ clar menține această confuzie și respectiv nu protejează justițiabilii de situații în care le sunt oferite servicii de calitate proastă, fără a avea un remediu legal împotriva reprezentanților respectivi.

Prezentele modificări au scopul de a asigura accesul la justiție, garantând calitatea serviciilor juridice prestate de avocați. În raport direct se propune completarea Legii cu privire la avocatură cu art. 7¹ întru obligarea organului suprem de autoadministrare ale avocaților să aprobe standardele profesionale și mecanismul de asigurare a calității serviciilor de asistență juridică acordate de avocați.

Aceste modificări nu exclud completamente împuternicirea reprezentanților, însă ele încurajează implicarea avocaților, întrucât aceștia sunt unicii ce pot acorda asistență juridică, alături de jurisconsulții angajați ai persoanelor juridice.

Prin urmare, adoptarea modificărilor propuse va introduce transparență, claritate și responsabilitate în procesul de reprezentare în cauzele civile pentru a întruni standardele europene pentru un proces echitabil.

Obiectivul trasat poate fi implementat doar prin operarea următoarelor modificări și completări:

a) art.7 din Legea cu privire la avocatură se propune a fi completat cu alin.(1¹) pentru a face distincție între genurile de asistență juridică calificată care poate fi prestată de către avocați față de alți consultanți juridici, precum: reprezentarea interesele persoanelor fizice și juridice în instanțele de judecată, participarea la urmărirea penală și la dezbateri judiciare în cauzele penale în calitate de apărător sau reprezentant al victimei, al părții civile, al părții civilmente responsabile și al martorilor.

Concomitent, redacția propusă instituie excepții legale de la competența avocaților de reprezentare în instanță. Excepțiile vizează dreptul avocatului stagiar, în virtutea prevederilor art. 14 alin.(3) din Legea cu privire la avocatură de a acorda asistență juridică în cadrul instanțelor de judecată. De asemenea, se păstrează instituția reprezentării legale, care se produce în virtutea prevederilor legale cu condiția existenței unor fapte juridice și reprezentării statutare, conform căreia în calitate de reprezentanți în procesul civil apar conducătorii persoanelor juridice cu drept de a împuternici și alți angajați de a reprezenta interesele persoanei juridice în instanță.

Alături de acești subiecți, acțiunea civilă poate fi înaintată și susținută în

instanță, conform art.72 din Codul de procedură civilă și de către procuror, iar art. 73 stabilește că în cazurile prevăzute de lege, autoritățile publice, organizațiile, persoanele fizice pot adresa în judecată acțiune (cerere) în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unor alte persoane, la cererea acestora, sau în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale unui număr nelimitat de persoane. Pentru a exemplifica, în virtutea prevederilor art.28 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la avocații parlamentari nr.1349-XIII din 17 octombrie 1997, avocatul parlamentar este în drept să adreseze în instanța de judecată o cerere în apărarea intereselor petiționarului ale cărui drepturi și libertăți constituționale au fost încălcate.

b) se propune amendamente la art. 75, 76, 78, 80, 81, 96 și 97 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova.

Modificările urmăresc următoarele scopuri:

- în proces civil, persoanele fizice își vor apăra interesele personal sau prin avocat;
- procesele persoanelor juridice se vor susține în instanța de judecată de către organele lor de administrare și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice sau de avocați;
- împuternicirile reprezentantului persoanei juridice, inclusiv cele speciale, vor fi formulate într-o procură, iar a avocatului în mandatul certificat de biroul de avocați;
- cheltuielile de asistență juridică vor fi compensate părții care a avut câștig de cauză dacă a fost reprezentată în judecată de un avocat. Persoana juridică decade din dreptul de a a-și restitui cheltuielile de asistență dacă va fi reprezentată de un angajat al său, deoarece acesta este remunerat în baza calității sale de salariat.

c) completarea Codului contravențional al Republicii Moldova cu art. 54¹, în vederea evitării însușirii ilicite de către unele persoane a calităților profesionale ale altora, prin aceasta prejudiciind interesele celor care beneficiază prin înșelăciune de serviciile prestate și compromițând prestigiului profesiei simulate.

Fapta ilicită a fost inclusă în Titlul II Capitolul VI - contravenții ce atentează la drepturile politice, de muncă și la alte drepturi constituționale ale persoanei fizice, deoarece, dacă să ne referim la accesul la justiție, acesta reprezintă un drept garantat de Constituție. Rațiunea completării Codului contravențional cu o nouă contravenție se rezumă la faptul că contravenția presupune un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, dar care atentează la valorile sociale ocrotite de lege.

Totodată, ținând cont de politica punitivă a statului s-a considerat oportun de a evita privarea de libertate în calitate de sancțiune contravențională și având în vedere că în urma exercitării unei profesii sau activități persoana obține anumite beneficii materiale, echitatea socială va putea fi restabilită și prin achitarea amenzii sau executarea muncii comunitare.

d) avînd în vedere că începînd cu 1 ianuarie 2012 intra în vigoare prevederile cu privire la asistența juridică garantată de stat în cauzele civile, în dispozițiile finale se propune ca reglementările cu privire la reprezentarea în instanța de judecată de către avocați cu unele excepții să intre în vigoare la aceeași dată pentru a diminua impedimentele economico-financiare la realizarea accesului la justiție și a susține persoanele care nu dispun de suficiente mijloace financiare pentru plata serviciilor juridice.

3. Actele de reprezentare în instanța de judecată

Un alt aspect al exercitării profesiei de avocat în care proiectul de modificare a intervenit esențial îl constituie actele de reprezentare în instanța de judecată.

În prezent mandatul, contractul și procura se utilizează neuniform în practică, iar reglementarea juridică nu este suficient de clară. Practica actuală de solicitare a procurilor pentru anumite acțiuni / reprezentări este lipsită de temei clar juridic și necesită reglementarea potrivită.

În primul rînd procura acordă reprezentantului doar o parte limitată din totalitatea împuternicirilor unui avocat. În al doilea rînd există riscul prestării unor servicii necalitative fără a exista vre-o răspundere pentru apărător/reprezentant.

Contractul de asistență juridică stabilește relațiile/raporturile dintre avocat și clientul ce decurg din prestarea serviciilor juridice, care poate conține clauze confidențiale, fapt ce exclude prezentarea acestuia în instanță. Respectiv, contractul de asistență juridică va constitui ca și în prezent acordul de voință al părților de a fi legate de conținutul acestuia.

Din acest motiv, actul valabil prin care avocatul își confirmă împuternicirile în instanța de judecată este mandatul. Conform art. 52 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură, mandatul se eliberează de către biroul de avocați. Existența birourilor individuale ne permite să deducem că avocatul de sine stătător își eliberează mandate de reprezentare în instanța judecătorească, fără existența unor mecanisme de evidență a acestor acte. În consecință, se propune a oferi mandatului un statut special și a-l recunoaște drept document de strictă evidență cu însemne de protecție, serie și număr, precum și înregistrat și eliberat de către subdiviziunile teritoriale ale Biroului Național de Statistică și distribuit Baroului de avocați. Conținutul mandatului și modul de utilizare va fi aprobat de către Guvern.

Obiectivul poate fi atins prin operarea modificărilor la art. 52 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură. De asemenea, formularul tipizat al mandatului urmează a fi inclus în Nomenclatorul formularelor tipizate de documente primare cu regim special, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 294 din 17 martie 1998 cu privire la executarea

4. Admiterea în profesie

Calitatea serviciilor de asistență juridică este condiționată și de potențialul persoanelor admise în profesie. Astfel, pentru a permite accesul la înfăptuirea stagiului a persoanelor cu un nivel ridicat de pregătire profesională, s-a inclus condiția susținerii unui examen pentru admitere la stagiul de avocat și s-a extins durata stagiului profesional. Aceste exigențe sporite sunt determinate de necesitatea admiterii în profesie a unor persoane care vor corespunde spiritului de înaltă responsabilitate pentru calitatea serviciilor juridice prestate și vor avea șanse mai mari pentru a promova examenul de calificare. Cerințele cu privire la asigurarea unui înalt grad de pregătire juridică și de moralitate trebuie să fie obligatorii și în contextul

Pentru a asigura claritate în reglementări se propune completarea Legii cu privire la avocatură cu un nou Capitol II¹ intitulat „Admiterea în profesie”. Capitolul numit va cuprinde etapele ce urmează a fi parcurse de către solicitanții pentru a accede în profesia de avocat.

În articolul 16¹ se regăsesc reglementări cu privire la examenul de admitere la stagiul. Articolul 16² stabilește durata de 2 ani de pregătire profesională, condițiile în care se desfășoară stagiul profesional, valabilitatea acestuia, situațiile care servesc temei pentru suspendarea stagiului, precum și condițiile înaintate față de avocatul îndrumător.

Articolul 16³ stabilește condiția obligatorie pentru admitere în profesia de avocat – promovarea examenului de calificare. Urmează a se preciza că în conformitate cu propunerea de la art.8 alin.(3), persoanele care pînă la data primirii în profesia de avocat au îndeplinit funcția de judecător sau procuror timp de cel puțin 10 ani, precum și cele care dețin titlul de doctor în drept sînt scutite de examenul de admitere la stagiul și de efectuarea stagiului profesional, însă sunt obligate să susțină examenul de calificare. De asemenea, articolul menționat, identifică situațiile în care se permite susținerea repetată a examenului de calificare, precum și consecințele nepromovării de trei ori a examenului de către avocatul stagiular, cu obligarea acestuia de a repeta etapele ce preced admiterea în profesie. În articolul 16⁴ sunt enumerate actele ce urmează a fi prezentate de candidat pentru examenul de admitere la stagiul și la examenul de calificare. Novație reprezintă următoarele documente: declarația sub jurământ, la care se anexează chestionarul de evaluare a bunei reputații; scrisoare de motivație (întocmită de către doctorii în drept, foști judecători și procurori; copia diplomei de

doctor în drept (va fi prezentată de titularul acesteia).

Declarație pe proprie răspundere privind îndeplinirea condițiilor prevăzute de Legea cu privire la avocatură reprezintă un act ce atestă integritatea morală a celui care o semnează și care dorește să fie parte a profesiei nobile de avocat. Declarația necorespunzătoare adevărului, făcută în vederea producerii unor consecințe juridice, inclusiv pentru sine se pedepsește potrivit legii penale (art. 352¹ din Codul penal).

Scrisoarea de motivație este actul ce va permite Comisiei pentru licențierea profesiei de avocat să aprecieze intenția și motivele pentru care judecătorii și procurorii cu o vechime de 10 ani în aceste funcții doresc să abandoneze sistemul în favoarea profesiei de avocat, precum și perspectivele pe care le urmăresc cei din urmă. Actul în sine nu va influența asupra admiterii candidaților în profesie, întrucât condiția obligatorie este susținerea examenului de calificare.

Din lista actelor ce urmează a fi prezentate de solicitanți pentru a fi admiși în profesie, a fost exclus „certificatul medical”, considerat de membrii Grupului de lucru inutil, dar și discriminator dacă se ia în calcul Principiul II din Recomandarea Nr.(2000)21 a Comitetului de Miniștri al CoE privind libertatea de exercitare a profesiei de avocat, care face referință la faptul că admiterea în profesie nu trebuie să fie refuzată unei persoane pe motive cum ar fi cele legate de sex sau orientare sexuală, rasă, culoare, religie, opinii politice sau de altă natură, origine etnică ori socială, apartenență la o minoritate națională, avere, *handicap din naștere sau fizic*.

Iar condiția de a avea capacitate deplină de exercițiu pentru a exercita profesia de avocat stabilită în art. 8 alin.(2) al Legii confirmă inutilitatea acestui document.

De asemenea, contractul de efectuare a stagiului profesional, a fost substituit în listă cu avizul avocatului care acceptă a fi îndrumător, din considerentul că pentru a fi primit la examenul de admitere la stagiul va fi necesară doar confirmarea existenței unei înțelegeri prealabile cu avocatul, care va asigura stagiul, iar după promovarea examenului se va încheia contractul de efectuare a stagiului, care a rămas o condiție înserată în art.14 alin.(1) al legii.

Unificarea articolelor ce țin de admiterea în profesia de avocat într-un singur capitol a solicitat excluderea art. 10, 18 și 19 din Legea cu privire la avocatură.

5. Statutul avocatului stagiar

Avocatul stagiar, care de fapt reprezintă un avocat în perspectivă, trebuie să întrunească toate cerințele acestei profesii. În prezent, Legea nu reglementează

suficient statutul avocatului stagiar.

Prin completările operate la art.14 al Legii cu privire la avocatură se propune asimilarea avocatului stagiar statutului avocatului, inclusiv din punct de vedere fiscal. Astfel, avocatului stagiar i se va permite să acorde, contra plată, asistență juridică clientului în cadrul judecătoriilor, curților de apel și autorităților publice. Pentru calitatea asistenței juridice acordată, avocatul stagiar va purta răspundere personală. Pentru acțiunile prin care se încalcă prevederile Legii cu privire la avocatură, Codul deontologic al avocatului și normelor altor acte normative ce reglementează activitatea avocaturii, avocatul stagiar va răspunde disciplinar în ordinea prevăzută în capitolul VIII al legii, care reglementează răspunderea disciplinară a avocaților.

Împuternicirile avocatului stagiar, ca și a avocatului vor fi confirmate prin mandatul certificat de biroul de avocați, iar raporturile juridice între avocatul stagiar și client vor lua naștere în baza contractului de asistență juridică încheiat în modul prevăzut la art.52 alin.(1) din lege, validat de avocatul înrumător și înregistrat în registrul contractelor de asistență juridică, conform prevederilor art.26 alin.(7) din Lege.

Alături de obligațiile de incompatibilitate, de respectare a normelor deontologice și profesionale, stagiarul va fi obligat să achite taxa pentru efectuarea stagiului profesional, din contul cărei va beneficia de instruire inițială în volum de 80 ore minim în decursul stagiului profesional.

6. Instruirea continuă a avocaților

Principiul II din Recomandarea Nr.(2000)21 a Comitetului de Miniștri al CoE privind libertatea de exercitare a profesiei de avocat, recomandă statelor membre să ia toate măsurile necesare pentru a asigura formarea continuă a avocaților. Pregătirea juridică, inclusiv programele de formare continuă, trebuie să urmărească să consolideze abilitățile juridice, să crească gradul de conștientizare față de etica juridică și respectarea drepturilor omului, să instruiască avocații în respectarea, protejarea și promovarea drepturilor și intereselor clienților și să contribuie la buna administrare a justiției.

În prezent nu există un mecanism legal care ar impune obligația de instruire continuă avocaților, lipsind și o modalitate efectivă de apreciere a cunoștințelor avocaților, gradului de competență și eficiență a activității desfășurate de aceștia. Pe de altă parte lipsesc și posibilități de ordin financiar și al resurselor umane de a organiza cursuri de instruire.

Din considerentele menționate, proiectul propune completarea articolului 46 cu o nouă obligație a avocatului – de a urma cursuri de formare profesională. Volumul

cursurilor de instruire nu poate fi mai mic decât 40 de ore în decursul unui an. Numărul de ore propus este echivalent programului de instruire stabilit pentru alți actori implicați în înfăptuirea justiției – procurori și judecători (art.19 alin.(2) din Legea nr. 152-XVI din 8 iunie 2006 privind Institutul Național al Justiției).

De asemenea, avocatul anual va prezenta Consiliului Asociației Barourilor un raport al instruirii. Consiliul Asociației va aproba planul de instruire și va acredita instituțiile care vor organiza instruirea continuă a avocaților.

Având în vedere că organizarea instruirii solicită surse financiare, costul cursurilor de instruire va fi acoperit din contul cotizației de membru pe care o achită anual avocații, precum și alte surse adiționale ale Asociației Barourilor.

7. Organele de autoadministrare ale avocaților

Organele de autoadministrare ale avocaților, formează organul profesional al apărătorilor drepturilor omului, creat în baza principiilor de autogestionare și investit cu atribuții, care au ca finalitate organizarea activității avocaților, promovarea intereselor profesionale ale acestora, asigurarea independenței și libertății lor în relațiile cu clienții, asigurării respectării standardelor etice și profesionale unificate și în caz de necesitate sancționarea actelor de samavolnicie, contrare demnității profesiei de avocat și bunelor moravuri.

În prezent, se atestă o activitate inefficientă a organelor de autoadministrare ale avocaților cauzată, inclusiv de: concentrarea centralizată a factorilor de decizie și lipsa interesului și motivației avocaților de a participa la lucrările organului profesional.

Având în vedere că o profesie este de neconcepută în afara unei structuri puternice din punct de vedere organizatoric, proiectul propune modificarea Capitolul VI din Legea cu privire la avocatură, în vederea consolidării organului profesional al avocaților și creării unui sistem bi-nivelar de organe ale administrării avocaturii, fapt ce va spori implicarea cât mai activă a avocaților la soluționarea problemelor comune, ce vizează profesia.

Astfel, organele de autoadministrare ale avocaților vor fi constituite la nivel central din Asociația Barourilor, iar teritorial din cinci Barouri, care vor activa în circumscripția Curților de Apel (Chișinău, Bălți, Bender, Cahul și Comrat).

În schema de mai jos este redată structura internă a Asociației Barourilor, competența fiecărui organ în parte, fiind reflectată în articolele 32-38 din proiectul de modificare al Legii cu privire la avocatură.

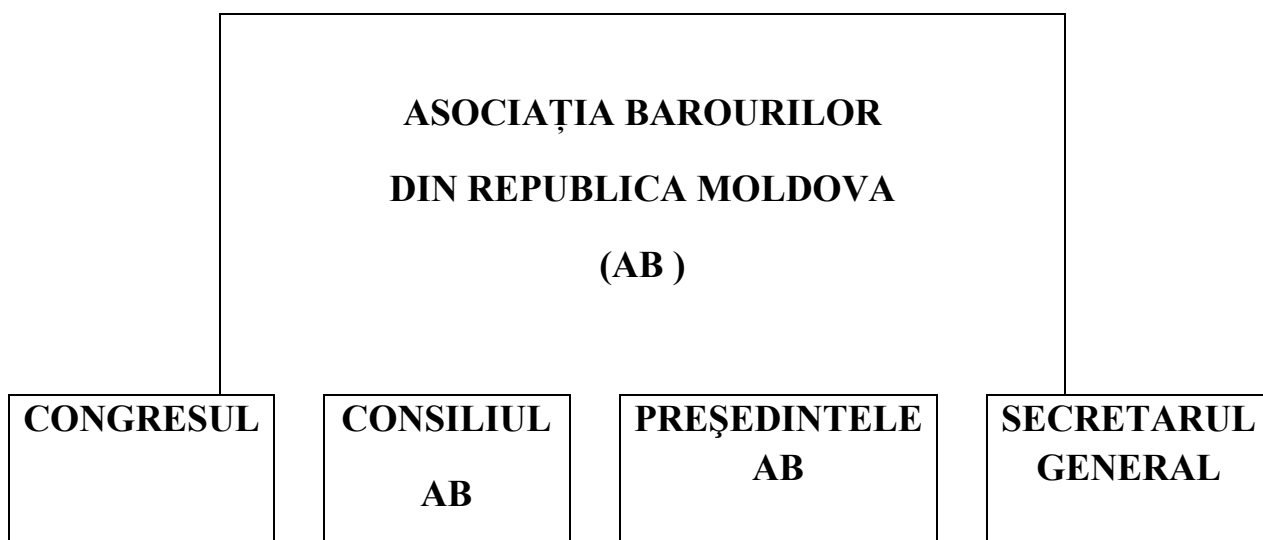
Asociația Barourilor, ca și actualul Barou va fi persoană juridică, cu patrimoniu și buget propriu.

Bugetul Asociației Barourilor se va forma din mijloacele financiare care se vărsau și în prezent: contribuțiile avocaților, taxele pentru examenele de calificare, suplimentate de taxele pentru examenele de admitere la stagiul, taxele pentru înscriere la stagiul, amenzile achitate de avocați în calitate de sancțiuni disciplinare și alte plăți neinterzise de lege.

Alături de Comisia de cenzori, modul de gestionare a mijloacelor acumulate în bugetul Asociației Barourilor va fi verificat o dată la 4 ani de un audit independent.

Novatie pentru sistemul organelor ce administrează profesia de avocat reprezintă funcția de Secretar general, instituită în scopul organizării activității organelor Asociației Barourilor și responsabil pentru gestiunea economico-financiară a Asociației. Astfel, ordonatorul de credite nu va mai fi Președintele organului de autoadministrare suprem, această funcție fiind preluată de Secretarul general.

Împuternicirile acordate Secretarului general solicită implicare exclusivă, fapt ce va exclude posibilitatea acestuia de a cumula alte funcții incompatibile domeniilor încredințate, cu excepția celor științifice și didactice.

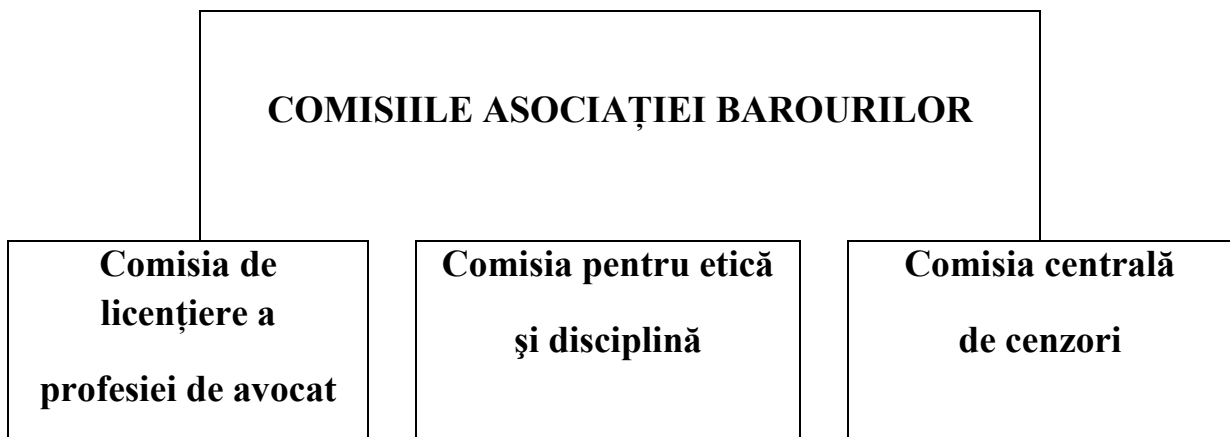

<p>Componenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - membrii Consiliului AB; - delegați ai fiecărui barou, potrivit normei de reprezentare. 	<p>Componenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - decanii Barourilor; - reprezentanții barourilor aleși potrivit normei de reprezentare 	<p>Cerințe:</p> <p>avocat cu o vechime de cel puțin 5 ani în profesie</p>	<p>Cerințe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - studii economice sau juridice superioare; - vechime în activitate de cel puțin 5 ani
<p>Convocări:</p> <p><u>Ordinar</u> – anual de Consiliul AB</p> <p>înștiințarea cu cel puțin o lună înainte</p> <p><u>Extraordinar</u> - la cererea a cel puțin 1/3 din barouri</p>	<p>Convocări:</p> <p><u>Ordinar</u>– lunar de Președintele AB</p> <p>înștiințarea cu cel puțin 15 zile înainte</p> <p><u>Extraordinar:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - la cererea a cel puțin 1/3 din membrii Consiliului AB; - în situații excepționale 	<p>Competența:</p> <ul style="list-style-type: none"> - onorifice; - este de drept Președintele Consiliului AB. 	<p>Competența:</p> <p>Asigură activitatea organizatorico-administrativă și economico-financiară a AB</p>

<p>Cvorumul: 2/3 din membri</p> <p>Hotărăște: cu votul majorității membrilor prezenți</p>	<p>Cvorumul: 2/3 din membri</p> <p>Hotărăște: cu votul majorității membrilor prezenți</p>	<p>Mandatul: 2 ani reales o singură dată</p>	<p>Mandatul: 5 ani prelungit o singură dată</p>
---	---	---	--

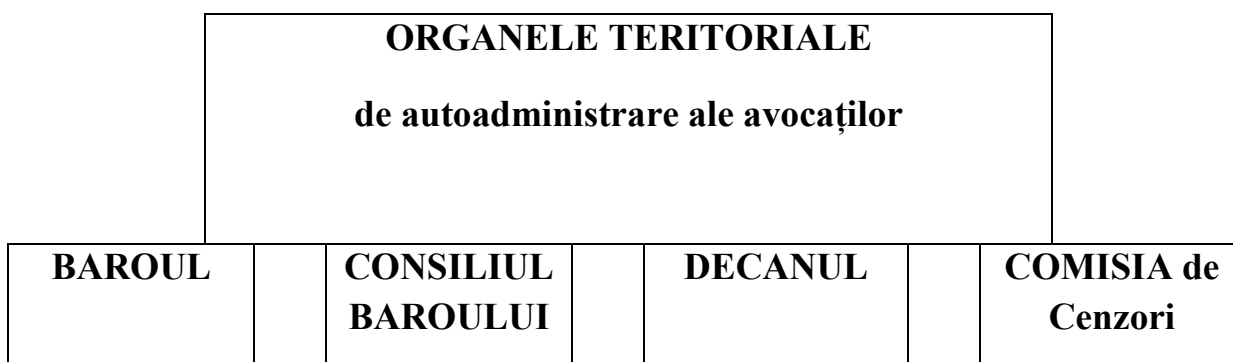
Deciziile cu privire la admiterea în profesia de avocat și excluderea din profesie, inclusiv cu privire la răspunderea disciplinară a avocaților vor ține exclusiv de competența Asociației Barourilor.

În acest context, doar în cadrul Asociației Barourilor se constituie și funcționează Comisia de licențiere a profesiei de avocat și Comisia pentru etică și disciplină.

<p>Componenta: 11 membri,</p> <p>aleși în bază de concurs,,dintre care 8 avocați cu o vechime de cel puțin 5 ani în profesie și 3 profesori titulari.</p> <p>Mandatul: 4 ani</p>	<p>Componenta: 11 avocați,</p> <p>dintre care șase sunt aleși de Congres, iar cinci sînt delegați de Barouri.</p> <p>Mandatul: 4 ani</p>	<p>Componenta: 5 avocați,</p> <p>desemnați de fiecare Barou</p> <p>Mandatul: 4 ani</p>
--	--	--

Pentru a facilita contactul avocaților din teritoriu cu organul suprem de autoadministrare, precum și în vederea implicării unui număr cât mai mare de avocați la luarea deciziilor ce interesează avocații dintr-o anumită circumscripție, dar care se poate reflecta și asupra întregii profesii, se propune următoarea structură a organelor teritoriale de autoadministrare ale avocaților.

<p>Componenta:</p> <p>toți avocații din circumscripția a unei Curți de Apel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Baroul Chișinău; 2. Baroul Bălți; 3. Baroul Bender; 4. Baroul Cahul; 5. Baroul Comrat. 	<p>Componenta:</p> <p>cel mult 10 membri, aleși pe 4 ani.</p> <p>Decanul se include în acest număr.</p>	<p>Cerințe:</p> <p>Avocat, membru al Baroului</p>	<p>Numărul membrilor, mandatul, competențele se lasă la latitudinea fiecărui Barou</p>
---	--	--	--

<p>Convocări:</p> <p><u>Ordinar</u> – anual, în primul trimestru, la convocarea Consiliului Baroului.</p> <p><u>Extraordinar:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - de Consiliul Baroului; - de Comisia de cenzori; - la cererea a cel puțin 1/3 din membrii Baroului 	<p>Convocări:</p> <p>ori de câte ori este necesar, dar <i>cel puțin o dată în lună</i></p>	<p>Competența:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprezintă Baroul; - este ordonator de credite; - de drept asigură conducerea Consiliului Baroului 	
<p>Cvorumul:</p> <p>prezența majorității membrilor Baroului</p> <p>Hotărăște:</p> <p>cu votul majorității membrilor prezenți</p>	<p>Hotărăște:</p> <p>cu votul majorității membrilor aleși</p>	<p>Mandatul: 2 ani, reales o singură dată</p>	

8. Responsabilitatea avocaților față de clienți

Exercitarea profesiei de avocat este condiționată de respectarea standardelor deontologice în procesul acordării asistenței juridice. În cazurile de eludare a acestora, sistemul disciplinar oferă altor participanți la proces și clienților avocatului un mecanism de reacționare când acesta nu își face datoria în modul cuvenit.

Alături de formele clasice de sancționare disciplinară a avocaților (avertizare, muștrare, suspendarea activității, excluderea din profesie) unele state stabilesc, în legile sale cu privire la funcționarea profesiei de avocat, sancțiuni disciplinare cu caracter pecuniar. Este relevantă legislația și practica în acest sens a Suediei, Ungariei, Franței (art.63), Bosniei și Herțegovinei (Cap.VII), Australiei (art.413), Croației (art.72), Elveției (art.17), Germaniei (art.57), Estoniei, României (Cap.VI).

În proiect se propune completarea art.49 din Lege cu o literă nouă (li.b¹) în vederea stabilirii amenzii în calitate de sancțiune disciplinară cu caracter pecuniar. Evident, cuantumul amenzii este diferit în raport cu sistemul salarial și nivelul de trai a fiecărui stat. În proiect se propune limita minimă de o mie de lei și cea maximă de trei mii de lei pentru care pot fi amendați avocații.

Pentru a asigura executarea Deciziei Comisiei pentru etică și disciplină privind *aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de amenda*, se propune completarea art.12 al legii cu un nou temei de suspendare a activității avocatului – neachitarea amenzii, în termenul scadent indicat la art.49 alin.(1) lit.b¹). Astfel, pentru a evita încetarea activității pe o perioadă determinată, avocatul va fi obligat să achite amenda în termen de 30 zile din data emiterii deciziei de sancționare.

Deseori însă satisfacția morală privind sancționarea disciplinară a avocatului, nu poate fi echivalentă reparației materiale în cazul în care avocatul intenționat sau din neglijență a executat acțiuni sau în rezultatul inacțiunilor acestuia, clientul a suferit prejudicii, inclusiv materiale. Nu poate fi omisă nici regula, conform căreia activitatea avocatului este una de diligență și nu de rezultat și angajamentele asumate prin contract nu pot fi apreciate ca obligațiuni de a rezolva litigiul în favoarea clientului, ținând cont că actul justiției se înfăptuiește de mai mulți subiecți.

Ținând cont de cele menționate, se recomandă stabilirea expresă a responsabilității avocaților pentru asistență juridică vădit necalitativă. În acest context, se propune completarea Legii cu privire la avocatură cu un nou articol 52¹, pentru a institui o obligație legală a avocatului de a *încheia un contract de asigurare de răspundere civilă*. Avocatul va fi asigurat pentru repararea prejudiciului material cauzat în procesul exercitării profesiei. Pentru a evita

detaliile și imixtiunea în organizarea profesiei de avocat, se lasă la latitudinea organului profesional al avocaților (Consiliul Asociației Barourilor) de a determina suma minimă asigurată pentru un an de activitate.

Urmează a se preciza că încheierea contractului de asigurare de răspundere civilă va constitui o condiție pentru exercitarea profesiei de avocat și un temei de suspendare a activității acestuia. Pentru atingerea obiectivului enunțat a fost necesară, de asemenea, operarea modificărilor la art. 11 și 12 din Legea cu privire la avocatură.

Menționăm, de asemenea că asigurarea avocatului de răspundere civilă este o condiție pentru exercitarea profesiei de avocat și în Estonia, Lituania, Ungaria, Suedia, Franța, Bosnia și Herțegovina, Elveția, Croația, Germania, Lituania, Estonia.

9. Garanțiile profesiei de avocat

În conformitate cu prevederile art. 44 alin.(1) din Legea cu privire la avocatură, imixtiunea în exercitarea profesiei de avocat este interzisă. În acest context, conform recomandărilor Comitetului de Miniștri a Consiliului Europei, statul trebuie să asigure respectarea și protejarea libertății în exercitarea profesiei de avocat, fără discriminare și fără intervenții nejustificate din partea autorităților sale sau a publicului.

Percheziționarea domiciliului sau a spațiului în care avocatul acordă asistență juridică, a transportului utilizat de acesta, ridicarea obiectelor și documentelor ce aparțin avocatului, controlul și ridicarea corespondenței poștale și telegrafice, interceptarea convorbirilor telefonice și de alt gen nu pot fi făcute decât prin hotărâre a instanței de judecată. Respectiv, din alin.(2) al articolului menționat supra, a fost exclusă competența Procurorului General și a adjuncților lui în materia de percheziționare a avocaților, de ridicare a corespondenței poștale și telegrafice ale acestora și interceptarea convorbirilor lor telefonice. Efectuarea acestor acțiuni poate fi dispusă de judecătorul de instrucție care, conform art.41 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, asigură controlul judecătoresc în cursul urmăririi penale.

Un alt aspect al garantării independenței este reflectat în alineatul (7) al aceluiași articol din Legea cu privire la avocatură, conform căruia, instanța de judecată trebuie să asigure avocatul cu spații pentru exercitarea atribuțiilor profesionale în cauzele în care el s-a angajat în instanța respectivă. Această garanție se propune de a fi extinsă, prin modificarea alin.(7), instituind obligații și pentru organele de urmărire penală de a asigura avocatului spațiu pentru exercitarea atribuțiilor profesionale în incinta instituțiilor respective.

10. Alte aspecte ale profesiei de avocat

În prezent, activitatea avocatului este reglementară în diverse Regulamente aprobate de Barou. Pentru a le codifica, se propune ca toate aspectele profesiei de avocat, începând cu admiterea, organizarea activității, răspunderea disciplinară și încetarea activității de avocat să se conțină în statutul profesiei. Conform pct. 5 din Dispozițiile finale și tranzitorii propuse la proiect, Consiliul Asociației Barourilor, în termen de cel mult 6 luni de la data intrării în vigoare a amendamentelor, va elabora și aproba statutul profesiei de avocat, care va fi publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În raport cu specificul activităților realizate de avocați (reprezentarea în fața corpului judecătoresc) se impune și o ținută vestimentară corespunzătoare statutului. Prin prisma amendamentelor la art. 53 din lege, avocații vor fi obligați să poarte robă în fața instanțelor judecătorești. Perioada de tranziție necesară pentru crearea condițiilor corespunzătoare se extinde, conform pct.1 lit.b) din Dispoziții finale și tranzitorii până la 1 ianuarie 2011.

Viceministru

Oleg EFRIM